

L'ALÇAMENT CARLI DE 1873

per F. GONZALEZ

L'ACCIÓ D'ALPENS

Moltes varen ésser les condecoracions i mercès que va rebre En Savalls en la tercera guerra civil; però, amb seguretat, fou a l'acció d'Alpens on va treure més recompenses, nominals i positives, pel mèrit d'haver-ne sortit victoriós. Va ésser nomenat marquès d'Alpens i, a més, va fer-se amo de quatre caixes plenes d'or.

Tots sabem, més o menys, que En Cabrineti morí d'una descàrrega de trabucs a l'entrar al poble. També sabem que alguns soldats de les seves forces, la major part, es varen rendir, i que els altres varen fugir. Ara bé, s'ha parlat de que En Savalls va entregar a la reial hisenda només mil dos cents duros, fent pujar la suma total a deu mil duros. Això consta en el plec de càrrecs que don Alfons (l'Infant), dirigí a don Carles. Un dels que obriren les esmentades caixes, era En Joan Caula, trabucaire. Segons un veí d'ell, que encara viu, conta aquest fet de la següent

manera. Deia En Caula: Després de mort el general republicà, li vaig treure el faixí i el revòlver, i els vaig portar a n'En Savalls. Les forces liberals ja no tiraven. Jo vaig passar pel seu davant i ningú em va dir res. Després vàrem trobar quatre caixes tancades que jo vaig obrir per ordre d'En Savalls amb una baioneta, veient que eren plenes d'or. Aleshores, En Savalls ens va dir: «Si arribeu a dir quelcom d'això, us faig afusellar demà mateix». A mi, em va donar vint duros i a l'altre, una unça.

Com que En Caula no precisava la quantitat, cal preguntar-se si efectivament eren deu mil duros o si aquesta quantitat era la donada per En Savalls.

El dia següent, es va celebrar el sepeli d'En Cabrineti amb tota pompa, i rendint-li honors. Segurament que en aquesta deci-

sió del general carlí, degueren influir notòriament les quatre caixes obertes per En Caula.

L'ACCIÓ DEL 25 DE JULIOL DE 1872

En aquesta data es trobaven En Savalls a Sant Quirze i l'Estartús a Besora. El dia abans el general Estartús va dir a n'En Savalls que, si pujava la columna, es retirés cap el Coll de Boulon, per així bàtre-la les forces del general; però En Savalls va fer el pitjor que pogué, i així va sortir la cosa.

Quan les forces de Besora estaven formades per anar a missa, es va sentir una canonada, seguida d'un violent foc de fusell, per la part de Sant Quirze. Aleshores, el general va prendre posicions per defensar-se, mentre el coronel Savalls en lloc d'anar cap el Coll de Boulon, se'n anava amb quaranta homes vers Besora. Mentrestant, la columna va ocupar el castell de Besora, i feia

un terrible foc de fusell contra la resta de la força que estava ficada en una barrancada.

Una estona després, va aparèixer En Savalls, tot satisfet, al mateix temps que deia: «Mai n'havíem mort tants». L'Estartús li preguntà: «C'n són les vostres forces?» Responguent-li l'altre: «Per aquelles barrancades s'han dispersat, i tant de bó els haguessin mort tots; els p... capellans en tenen la culpa; m'han fet oir missa i m'han f...; ja és la tercera vegada que m'han f...; el primer dia els ergego al c...».

Sense comentaris.

Fort de Mont Olivet. — 1. Torre artillada amb canons Krupp. — 2. Far per a il·luminació, en cas d'atac durant la nit. — 3. Blockhaus avançat. — 4. Cuines. — 5. Camí d'Olot. — 6. Mont. — 7. Posicions de la Pinya, (preses el 18 de Març). — 8. Ermia de Sant Julià. — 9 i 10. Bateries i campament dels carlistes, en els primers dies d'ocupació. — 11. Riu. — 12. Camí de Riudaura. — 13 i 14. Vall d'Olot.

AJUNTAMENT

Extracte dels acords presos pel Consell de Govern Municipal, el divendres dia 10 d'agost de 1934

S'aprova l'acta de la sessió anterior.

Es llegeix una comunicació de la Conselleria de Cultura del Govern de la Generalitat, donant compte de l'aprovació del projecte d'organització a Olot d'una Escola Superior de Paisatge i acompanyant còpia d'aquest projecte, acordant-se quedar enterat; designar el Conseller regidor de Cultura senyor Lluís Casademont representant d'aquest Ajuntament en el Patronat que ha de regir aquella Escola i notificar aquest nomenament al Govern de la Generalitat.

S'aprova la relació definitiva de les

quotes a satisfer per contribució especial de milliores per a la construcció de les voravies del carrer dels Dolors, important en total 2.567'33 pessetes.

S'acorda concedir autorització als senyors Joan Planagumà Canadell i Francesc Sadurní Bartrina, el primer per a instal·lar un electro-motor de 1 H. P. en els baixos de la casa núm. 31 del carrer de Clivillers, i el segon per a intal·lar dos electro-motors de 1 i mig i 1 H. P. respectivament, als baixos de la casa núm. 1 de l'Avinguda de Paluzie.

S'acorda agrair l'alcalde de Calella, les atencions amb que va rebre al cor «El Laurel» d'aquesta ciutat, acompanyat del Conseller d'aquest Ajuntament, senyor Canal.

S'acorda designar als senyors Sellas i Arau, Consellers Regidors de Governació i de Foment, respectivament, per a què amb l'alcalde senyor Coll, estudiïn la manera d'allotjar la Guàrdia Civil resident a aquesta ciutat, en lloc que reuneixi les condicions de salubritat i capacitat que manquen a l'actual Caserna.

S'acorda haver vist amb satisfacció l'actuació de les mestresses senyora Codina, senyoreta Garriga i Directors de la Colònia Escolar de nenes d'aquest Ajuntament a Sant Feliu de Guíxols, visitada darrerament pel Conseller Regidor de Cultura, senyor Lluís Casademont.

S'aproven factures per diversos subministres.